

HB ESPAINIAKO ERREGEAREKIN. 1993ko hauteskundeetan bi diputatu eta senatari bat lortuta, Espainiako erregearekin elkarriketa egitea zegokion HBri. Uztailaren 1ean Jon Idigorasek gutuna eman zion Juan Carlos I.ari, Mahai Nazionalaren izenean. Gatazka gainditzeko elkarriketa eta Euskal Herriaren eskubideen eza-gutza ezinbestekoak zirela esan zitzaion.

IPARRA ETA HEGOA BAT EGINIK. Ipar eta Hego Euskal Herrian ezker abertzaleak estrategia bateratuari ekin behar ziola aldarrikatu zuten HBk, EBk, EMAk eta HAK, 1994ko martxoaren 23an.

'OLDARTZEN' PROZESUA. Lan ildoan errotoaldatzeko beharra ikusita, *Oldartzen* prozesua abiatu zuen HBk 1994ko azaroan, eraikuntza nazionala eta soziala bizkortzeko.

ALTERNATIBA DEMOKRATIKOA. ETA erakundeak Alternatiba Demokratikoa kaleratu zuen 1995eko apirilaren 26an, KAS alternatibaren ildotik, proposamena eguneratuz. Prozesuaren subjektu euskal gizartea bilakatuz, HBk proposamen berri eta baliagarritzat jo zuen, eta buru-belarri murgildu zen hura gizarteratzeko lanean.

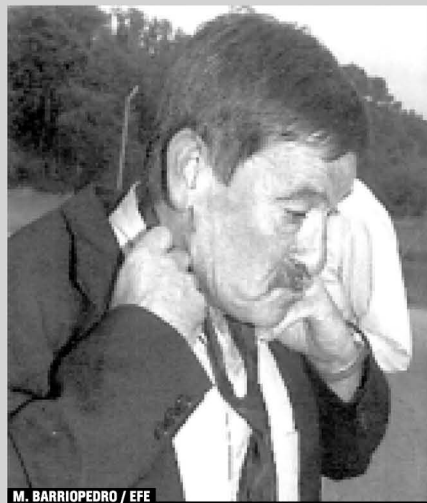
MAHAI NAZIONALA ESPETXERA. ETako hiru kide Alternatiba Demokratikoa azaltzen ageri ziren bideoa igorri zion erakunde armatuak HBri, eta honek, bideoa hauteskundeetako doaneko iragarki tartetan baliatzea erabaki zuen. Horren ondorioz, Jon Idigoras aurrena, eta 1997ko otsailean Mahai Nazional osoa espetxeratzeke agindu zuen Baltasar Garzon epaileak. Espainiako Auzitegi Gorenean 1997ko urriaren 20an hasi zen HBko 23 mahaikideen aurkako epaiketa. Zazpina urteko espetxe zigorra ezarri zieten abenduaren 1ean. Handik bi urtera, 1999ko uztailaren 20an, Auzitegi Konstituzionalak zigorgabetu egin zituen.

MAHAI NAZIONAL BERRIA. Mahai Nazionalako kideak espetxean zirela, HBko Batzar Orokorrak mahaikide berriak aukeratu zituen, Arnaldo Otegi eta Joseba Permach buru zirela, 1998ko otsailaren 14an.

IRLANDAKO FOROA. Irlandako alderdiek hitzarmena lortu zuten 1998ko apirilaren 10ean Stormonten, eta, Euskal Herrian ere konponbidea bilatzeko, Irlandako Foroa abian jartzea erabaki zuen HBk. Espetxeratutako Mahai Nazionalak aurrez landutako egitasmoa zen, eta eragile ugari ekainaren 20an egin zuten lehen bile-ra, Lizarran.

HITZARMEN NAZIONALA. Iruñean *Hitzarmen Nazionalerako oinarriak* aurkeztu zituen HBk. Proposamena Euskal Herriko eragile politiko, sozial, ekonomiko, kultural eta herritar orori zuzendu zien 1998ko ekainaren 29an. Autodeterminazio eta lurraldetasun eskubideak nahiz eraikuntza nazionala oinarri zituen egitasmo osoa abuztuaren 28an aurkeztu zuten, Bilbon.

'EGIN'-EN ITXIERA. Baltasar Garzon epaileak aginduta, *Egin* egunkaria eta Egin irratia itxi egin zituen Espainiako Poliziak, 1998ko uztailaren 15ean.

M. BARRIOPEÑO / EFE

JUAN CARLOS I. AREKIN. Jon Idigoras, Espainiako erregearekin bildu aitzin.

EGUNKARIA

SANTI BROUARD. HASiko buru eta HBko mahaikidea, 1984an hil zuten, tiroz.

RAUL BOGAJO / ARGAZKI PRESS

KONPONBIDE DEMOKRATIKOA. Batasunak urte hasieran egin zuen proposamena.

EUSKAL HERRITARROK. 1998ko urriaren 25eko hauteskundeetara EH hautesle elkargoa aurkeztu zuten, irailaren 3an. Errepresioaz landa, une «historikoa» zelakoan, indarrak biltzeko saioa izan zen.

LIZARRA-GARAZI. Irlandako Foroa Lizarrako Akordioa bilakatu zen, 1998ko irailaren 13an. Hogeita hiru alderdi, sindikatu eta eragileren babesa zuen, eta Euskal Herriak bere etorkizuna erabakitzeko eskubidea aldarrikatzen zuen. Beste 11 atxikimendu jaso, eta Lizarra-Garaziko Adierazpena izendatu zuten urriaren 2an.

ETA-REN SU-ETEN MUGAGABEA. ETA erakunde armatuak alde bakarreko su-eten mugagabea eman zuen, 1998ko irailaren 16an. Lizarra-Garazik eta ETaren me-niak, abertzaleen arteko elkarlanari bultzada handia eman zioten.

14 LEGEBILTZARKIDE. Konponbide garaia da lelopean, 1998ko urriaren 25ean inoizko emaitza onenak lortu zituen EHk Eusko Legebiltzarrerako bozetan: 224.901 boto eta 14 eserleku.

PRESOEN ALDE BILBON. Manifestazio historikoa egin zen Bilbon 1999ko urtarrilaren 9an, euskal presoek eskubideen alde. HB, EAJ eta EAK azken 20 urteetan lehen aldiz deialdi bateratua egin, eta jende oldea bildu zen Lizarra-Garaziko alderdi guztiek deitutako manifestazioan.

UDALBILTZA. Euskal Herriko Udal Hautes-tsien Biltzarra, lehen erakunde nazionala, 1999ko otsailaren 6an sortu zen. Euskal Herria nazio bat dela aldarrikatu, eta egitura politikoa eta antolakuntza instituzio-nala bultzatzeko helburua finkatu zuen.

HB-REN EGOITZAK MIATZEN. HBk Donostian dituen bi egoitzatan sartu zen Guardia Zibila 1999ko martxoaren 15ean. Lizarra-Garaziko Adierazpena sinatu zuten alderdiek «prozesua zapuztu nahia» egotzi zioten Madril eta Parisi. Abuztuan, Auzitegi Nazionalak baliogabetu egin zuen HBren egoitzen miaketa.

ABERRI EGUN BATERATUA. Lehen aldikoz, Udalbiltzak deituta, Aherri Egun bateratua ospatu zen herriz herriko ekitaldiekin.

LEGEGINTZALDI ITUNA GASTEIZEN. EHk Juan Jose Ibarretxe EAEko lehendakari izendatzea ahalbidetu, eta Legebiltzarrean lankidetzarako akordioa sinatu zuten EAJk, EAK eta EHk, 1999ko maiatzaren 18an. Bertan, «gatazka politikoa konpontzeko bide erabat politiko eta demokratiko-koen aldeko apustua» berretsi zuten.

MAHAI NAZIONALA ASKE. Ia bi urte espetxean egin ostean, Auzitegi Konstituzio-nalak zigorgabetu eta aske geratu ziren HBko Mahai Nazionalako kideak, 1999ko uztailaren 21ean.

SU-ETENAREN HAUSTURA. 1999ko abenduaren 3an, ETAK bertan behera utzi zuen su-etena. Hurrengo egunean, milaka lagun bildu zituen HBk Bilbon, ordura arteko prozesuaren alde.

EH ETA EAJ-REN PROPOSAMENAK. Esparru juridiko-politikoa gainditu eta Euskal Herrian Batzar Eratzailea osatzeko proposamena egin zuen EHk, 1999ko abenduaren 11n, alderdiekin eztabaidatu asmoz. Gobernuen arteko harreman instituzio-nala haustea ez duela onartuko erantzun zion Ibarretxek. EAJk, *Izan erabakitzeke* proposamena aurkeztu zuen abenduaren 22an. EBBk alderdi politiko eta eragile sozialen arteko eztabaida proposatu zuen, marko juridikoa gainditu eta Euskal Herriak subjektu politikoa eskuratzeko.

LEGEGINTZALDI AKORDIOA BERTAN BEHERA. Eusko Legebiltzarrean EHrekin zuten akordioa indarrak gabe utzi zuen Ibarretxek, 2000ko urtarrilaren 21ean, EHk ETaren atentatuak ez gaitzesteagatik.

EH-REN JARRERA EUSKO LEGEBILTZARREAN. 2000ko apirilaren 7an EHk iragarri zuen nazio eraikuntza lagundu dezaketen saio-etara soilik joango zela Legebiltzarrera.

LIZARRA-GARAZI GELDIRIK. Lizarra-Garaziko Akordioaren batzorde iraunkorra ez zen ados jarri EAJk ETari gelditzeko eskatuz aurkeztu agirian, eta ekimenik ez abiatzea erabaki zuten 2000ko apirilaren 12an, itunaren balioa berretsi arren.

BATASUNA PROZESUA ABIAN. Ezker abertzalearen egitura berria osatzeko, Batasuna prozesua aurkeztu zuten 2000ko maiatzaren 12an.

IBARRETXE-EH ETENA. Ibarretxek ezinezko-tzat jo zuen EHrekin «elkarriketa normalizatua» izatea. Ekainaren 19an hasi zituen elkarriketak eta irailaren 11n eten.

XAKI LEGEZ KANPO. Garzonek Xaki nazio-arte-ko harremanetarako elkarte ixteko agindu zuen 2001eko martxoaren 14an.

BURUJABETZAREN ALDE. EHk Burujabetza-ren aldeko Hitzarmen Nazionalerako oinarriak aurkeztu zituen, 2001eko martxoaren 31n. Trantsizio prozesu baterako tresna instituzional eta sozialak, eta eremu estretegi-koetarako proposamenak bildu zituen bertan.

ERAKUNDEAK LEGEZ KANPO. Auzitegi Nazionalak *Ekin auziagatik* espetxean ziren 14 lagunetatik zazpi askatzeko agindu zuen 2001eko apirilaren 4an, eta, egun berean, Garzon epaileak legez kanpoko-tzat jo zuen Ekin. Hurrengo hilabeteetan, Haika, Segi, AABak eta Askatasuna ere legez kanporatu zituzten.

M-13. Maiatzaren 13ko bozetan emaitza kaskarra lortu zuen EHk, eta Eusko Legebiltzarrean zituen 14 aulkietatik 7 galdu.

BATASUNA ERAKUNDE NAZIONALA. Batasunak lehen aldiz Euskal Herri osoko ordezkariak biltzen dituen Mahai Nazionala aurkeztu zuen 2001eko ekainaren 23an. Herri Batasunaren birfundazio prozesua amaitu zuen horrela. Egoitza nazionala zabaltu zuen Iruñean, irailaren 21ean.

ARALAR, BATASUNETIK KANPO. EHren barruan iritzi ildo izana, Aralarrek, Batasun ez sartzearabaki zuen, 2001eko ekainaren 30ean. Alderdi politiko bilakatu zen irailaren 29an.

AB, ERABATEKO ALDERDI POLITIKO. Abertzaleen Batasunak erabateko alderdi politiko bilakatzea erabaki zuen 2001eko urriaren 6an, Batasunan sartzeara ukatuz.

PP-PSOE EKIMENA. Batasuna legez kanpo uzteko aukerak aztertzeari ekin zioten PPk eta PSOE, azaroaren 19an.

'KONPONBIDE DEMOKRATIKOA'. Batasunak konponbide demokratikoaren aldeko proposamena aurkeztu zuen, 2002ko urtarrilaren 26an. Aniztasuna aitortu eta euskal demokrazia aldarrikatu zuen.

'EUSKAL HERRIA ERAIKITZEN'. *Euskal Herria eraikitzen* proposamena onartu zuen Batasunak apirilaren 27an. Hori herriz herri ezagutarazteko Forum Ibiltaria abian jarri zuen, maiatzaren 26an, eta eragile askoren bilerak egin.

POLIZI OPERAZIO ZABALA. Otegi Batasunaren aurkako operazio zabala iragarri eta biharamunean, Poliziak hamar kide atxilotu zituen apirilaren 28an.

ALDERDIEN LEGE BERRIA. Batasuna legez kanporatzea helburu duen Alderdi Politikoen lege berria onartu zuen Espainiako Kongresuak, maiatzaren 23an.